

el defensor del lector | PEP COLLELLDEMONT I OLIVA

Hem superat un any més sense prendre mal

El defensor s'acomiada de l'any recordant que ben aviat El Punt celebrarà el trentè aniversari servint a uns principis fundacionals. I es refereix també a una queixa sobre l'humor de L'Aboia

Acabem l'any. Un any més, diuen els joves, i un any menys, diem els que som grans. Periòdicament ens hem anat trobant per comentar notícies, opinions, encerts i errades del nostre diari. La veritat és que, gràcies a la constant participació dels que m'heu anat escrivint, la meua tasca ha resultat molt fàcil i agradable. El que m'ha commogut més és veure que aquest diari, del qual em sento una mica pare, és cada cop més estimat per moltíssims dels seus lectors fidels, que m'han dit i repetit que ja no saben viure sense El Punt.

Per als que vam fruit i patir en els seus inicis, és una gran satisfacció pensar que estem a punt de celebrar els 30 anys. Amb alts i baixos, amb crisis i dificultats i amb moments d'eufòria, el diari s'ha anat consolidant i ocupa un lloc ben destacat en la premsa en català. No sé si és ben bé la meua tasca, però no puc estar-me de demanar als nostres lectors, en un temps de crisi, que facin tots els possibles per mantenir les subscripcions o la compra del diari al quiosc, per afavorir que El Punt pugui continuar complint els seus principis fundacionals. No seria el defensor del lector si no estigués convençut que el diari fa una tasca social important d'informació i de normalització lingüística.

L'humor i L'Aboia

En els últims dies he rebut dos correus. En Germà Seró m'agraeix la resposta de l'anterior escrit i em dedica dos folis molt sincers dels seus punts de vista del diari i dels mitjans de comunicació en

Il·lustració: JORDI SOLE

general. I aprofita per manifestar el seu «malestar per l'estil i el to groller que es posa de manifest en algunes de les vinyetes de la part final del suplement número 2 de Presència, 30 dies». I em

cita la que parlava de Benach i el seu cotxe oficial i el collage de la família real espanyola. El nostre lector fa referència a L'Aboia, un suplement humorístic que, en certa manera, substitueix

Els lectors que es vulguin posar en contacte amb el Defensor del Lector ho poden fer trucant al telèfon 972 186 400, enviant un fax al número 972 186 420, per correu electrònic a l'adreça defensor@elpunt.com, o enviant una carta al carrer Santa Eugènia, 42. 17005 Girona. En les comunicacions escrites hi ha de figurar forçosament el nom, el domicili i el telèfon de l'autor. El Defensor del Lector les contestarà particularment, o bé per mitjà d'un article, quan consideri que tracten de qüestions d'interès general.

La Coma, que anys enrere apareixia com a suplement estiuenc d'El Punt. La veritat és que entrem en un terreny complicat, el de l'humor. Si acceptem el principi que tot és susceptible de fer-ne humor, caldrà acceptar-ho encara que tots tinguem temes que no ens agrada que se superficialitzin i que se'n faci conya. M'han arribat opinions de lectors que agraeixen aquest toc d'humor del diari i d'altres que no el veuen bé. De la mateixa manera que hi ha lectors que frueixen cada dia amb El 9 i d'altres que el treuen i el tiren directament a reciclar. Germà, accepto la teva opinió, i només puc dir que en el terreny de les opinions tothom hi pot dir la seva i qualsevol punt de vista és respectable.

També he rebut un correu de l'Empar Gironella, de Rabós d'Empordà, comarca de l'Alt Empordà, que diu textualment: «Perdoneu, però la filla del company de la mare de l'Alba no li és pas germanastra». Parla d'aquell succés que tots tenim al cap. Doncs té raó, sense embuts. Segons em diuen, es va utilitzar el terme *germanastra* per fer-ho tot plegat més entenedor. He de dir que en altres diaris també s'usa aquest terme, segurament pel mateix motiu que l'utilitza El Punt. Per tant, l'Empar té raó, encara que, d'això a deduir que «cada vegada sembla que hi ha més becaris escrivint a El Punt», no creus, Em-par, que és una mica exagerat?

Acabo, que quan escric aquestes línies encara haig de donar menjar al tió, que espero que malgrat la crisi cagui força. Desitjo que hàgiu passat un bon Nadal i que comenceu bé l'any 2009. Si no hi ha res de nou, ens tornarem a trobar l'any vinent.

els fils d'ariadna | LLUÍS MUNTADA

A propòsit de...

Dijous passat, al Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya-Girona, es va presentar el llibre *El malestar en la civilització*, escrit per Sigmund Freud l'any 1930, i que ara podem (re)llegir en la magnífica traducció catalana de Josep-Maria Terricabras. L'acte de presentació d'aquesta obra va tenir un triple sentit civilitzant. En primer lloc, perquè es reivindicava la figura d'un pensador cabdal com Freud, amb qui es pot estar més o menys d'acord, però de qui no es pot negar la seva acció intel·ligent sobre la humanitat. En segon lloc, perquè el traductor d'aquesta obra va oferir una lliçó antològica de com havia compassat el sentit del pensament freudià amb una exigència plàstica i rigorosa de l'idioma. I en tercer lloc, perquè se celebrava el primer any d'aquest miracle tenaç que es diu *Accent editorial*, un dels projectes més desacomplexats i seriosos a l'hora d'en-

tendre la vocació vigorosa d'una cultura expressada en una llengua minoritzada com la nostra.

«S'ha de tenir molt més de respecte intel·lectual», va dir Terricabras en un moment de la presentació tot fent referència a una actitud desdenyosa manifestada per Karl Popper. Amb aquestes paraules tan planes quedava definit un dels centres de gravetat de la nostra època: el respecte intel·lectual. De seguida vaig pensar que moltes persones podem tendir a confondre el *respecte intel·lectual* amb allò que no va més enllà de ser una simple sinecure, una mordassa subvencionada que el poder institucionalitzat decreta per comprar o merèixer favors i sordines. Què significa el *respecte intel·lectual*? Discutir-ho a fons, és clar, ens portaria a una dimensió enciclopèdica. Però és evident que el respecte intel·lectual no hauria de significar entendre el pensador com si aquest fos una mena de franquícia, un element servil,

útil per beneir el relat oficial orquestrat pel poder de torn. Els rigors d'aquest recurs es deixen sentir d'una manera molt intensa en un marc polític com el nostre, el català, un marc regit per la llei dels vasos comunicants, és a dir: tan mancat de poder real com sovint sobrat de figures retòriques. Les deplorables conquestes d'aquesta pràctica salten a la vista. D'una banda, el poder polític intenta fidelitzar els intel·lectuals, establint una lògica que consisteix a publicar i a bonificar amb càrrecs institucionals aquelles figures que mostren una sintonia encomiable amb el poder i que, per tant, gràcies al seu ascendent sobre la societat, redupliquen el poder. Aquest efecte mirall provoca una esclerosi de la gestió política i de la reflexió civilitzant, sempre dominades per un sentit retroalimentari, molt més tendent a cobrir els càrrecs institucionals tot nomenant un intel·lectual afí al partit que no pas —i disculpin la bateria de redundàncies— un

intel·lectual crític, *incòmode*, més independent. Per tant: cotitza molt més ser inofensiu que no pas ser capaç. D'una altra banda, tot cal dir-ho, no són pas remots els intel·lectuals que es presten a assumir aquesta condició de *cheer leader*.

Ara i aquí, el respecte intel·lectual ens obliga a remetre'ns a la diversitat biològica i a un profund sentit civilitzant que diagnostiqui les llacunes de les nostres democràcies. Quines possibilitats de difusió i creixement té un lliure pensador en ple segle XXI? Per què la immensa majoria de poders polítics no busquen sòlides refutacions sinó només uncions propagandístiques? George Steiner va publicar fa poc un llibre meravellós titulat *Els llibres que no he escrit*. Desnonades d'aquesta virtut estètica del buit que exalta Steiner, les enciclopèdies del futur potser hauran de consignar els intel·lectuals de la nostra era amb el nom de *Els intel·lectuals que no van existir*.